

MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR DE KRAAKBEWEGING

Pas hier is dit festival af. Met de kraak en de creatieve ingebruikname van dit al jaren leegstaande pand op de Witte de Withstraat, zetten wij een aantal kwesties op de festivalagenda. Dit is een statement tegen het kraakverbod dat 1 oktober van kracht wordt en honderden mensen in een klap tot criminelen maakt. Het is een hommage aan kraken als voedingsbodem voor ontelbare creatieve processen en concentratiepunten, zoals dit festival. En we laten zien dat leegstand alom aanwezig is in Nederland, ook bij jou om de hoek. Het kraakverbod gaat daar geen verandering in brengen. Kraken is namelijk nooit het probleem geweest, maar de oplossing.

Afgelopen jaar heeft Nederland in één klap de liberaalste wetgeving verruild voor de meest repressieve in Europa. Op 1 oktober wordt de wet kraken en leegstand van kracht. Die maakt een einde aan de unieke situatie van gereguleerd kraken in Nederland. Na 1 oktober maak je je schuldig aan een misdrijf als je je in een gekraakt pand bevindt, met kans op gevangenisstraffen tot bijna drie jaar. Binnen de nieuwe wet mag de politie ook voor rechter spelen en kan zij al op basis van verdenking van kraken overgaan tot ontruiming. En dat alles met terugwerkende kracht; het geldt ook voor bestaande kraakpanden en mensen die daar soms jaren wonen.

Decennialang hebben de 'eigendomsrecht voor alles'-aanhangers knarsetandend toegezien op hoe de krakende publieke ongehoorzaamheid door wetgever en justitie werd getolereerd. Die tolerantie was geen liefdadigheid of links hobbyisme. Het was de nuchtere constatering dat kraken, pragmatisch gezien, het beste middel is om leegstand te bestrijden. Elke stad met huisjesmelkers, verloederde corporatiewoningen en overijverige projectontwikkelaars, kan zo'n gratis hulpdienst wel gebruiken. Het is dan ook geen wonder dat gemeenten niet enthousiast te krijgen zijn voor het kraakverbod. Ze zijn overigens niet de enigen.

Onder andere de Raad van State, het College van Procureurs Generaal (OM), prominenten uit de advocatuur, de wetenschap en zelfs de politie hebben in meer of minder bewoordingen laten merken dat zij het verbod erger vinden dan de kwaal. De diensten hebben er geen zin in om als veredelde bewakers voor vastgoedeigenaren op te moeten draven. Desalniettemin vielen rationele argumenten tegen de wankelende, tendentieuze onderbouwing van de wet in dovemansoren. Er moest koste wat kost een principiële norm worden gesteld. Maar de principiële normen waren ver te zoeken bij de wetsindieners (VVD, CDA en ChristenUnie) toen de strafmaat werd verhoogd om de PVV mee te krijgen voor een meerderheid.

Deze bedenkelijke principes en wankelende wet nemen de realiteit niet weg dat toegang tot ruimte voor wonen, werken, kunst en cultuur problematisch is en blijft voor al wie niet over een aanzienlijke rijkdom beschikt of uit is op winstbejag. Jarenlange wachtlijsten voor sociale woningen en atelierruimtes, profiterende huisjesmelkers, gedwongen verhuizingen door 'stedelijke vernieuwing', antikraakbureaus met belachelijke eisen en praktijken, en vierkante kilometers aan leegstand in kantoren terwijl de stad blijft investeren in het bouwen van nieuwe. Het zijn maar een paar van de moeilijkheden in toegang tot ruimte.

Kraken is een middel om aan deze problemen te ontkomen, woningnood te lenigen, toegankelijke werkruimte te creëren, alternatieve woon- en leefvormen te verwezenlijken en vrije creatieve fora te organiseren. Wat de gevolgen van het criminaliseren van kraken precies zullen zijn, is nog onduidelijk. Eén sector waar de gevolgen wel goed te voorspellen zijn, is kunst en cultuur. Daarom zijn deze plek en tijdstip uitgekozen voor dit statement. Tijdens De Wereld van Witte de With wordt de Rotterdamse kunst gevierd. Die kunst is zeer schatplichtig aan het kraken. Veel van de gevestigde instellingen zijn ontstaan in kraakpanden. Ontelbare kunstenaars hebben of hadden gekraakte ateliers. En als ze niet zo werken, dan wonen ze vaak gekraakt.

Als het aan de wetgever ligt, houdt dit op 1 oktober 2010 op. Deze Wereld van Witte de With zou dus ook wel eens het requiem van de Rotterdamse kunstwereld kunnen zijn. Of tenminste het moment waarop de ontwikkeling van nieuwe initiatieven wordt stopgezet. Wij kunnen niet anders dan daar opmerkzaam bij stilstaan en zien wat er gebeurt. Ondertussen heeft Rotterdam de meeste leegstand van Nederland.

Alle verboden ten spijt, zolang er nood is aan vrije ruimte voor mens, idee en expressie, zullen mensen creatief genoeg zijn om die ruimte te creëren of op te eisen.